

Kontaktperson
Rättsenheten
Emelie Lundqvist
010-2241326

Datapartner i Helsingborg AB
Garnisonsgatan 25 A
254 66 Helsingborg

Beslut om sanktionsavgift enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Beslut

Länsstyrelsen i Skåne län beslutar att Datapartner i Helsingborg AB (556608-9198) ska betala en sanktionsavgift om 1,8 miljoner (enmiljonåttahundratusen) kronor.

Sammanfattning

Datapartner i Helsingborg AB (fortsättningsvis även företaget) bedriver verksamhet inom andra IT- och datatjänstföretag med SNI-kod 62090. Företaget bedriver också verksamhet inom redovisning och bokföring. Företaget är sedan den 23 oktober 2015 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt och har i registret anmält att man bedriver bokföring och redovisningsverksamhet. Företaget har sitt säte i Skåne län.

Länsstyrelsen i Skåne län (fortsättningsvis länsstyrelsen) har genom sin tillsyn granskat hur företaget fram till den 16 mars 2021 följt bestämmelserna i enlighet med penningtvättsregelverket, det vill säga lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen), förordning (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättsförordningen) och Länsstyrelsen i Skåne läns föreskrifter och allmänna råd (12 FS 2017:22) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (föreskrifterna).

Granskningen har visat att företaget brister i regelefterlevnad i samtliga delar av penningtvättsregelverket. Företaget saknar en allmän riskbedömning och verklighetsanpassade och relevanta rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen

bedömer att företaget inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter i enlighet med penningtvättsregelverket. Överträdelserna av regelverket har inneburit en ökad risk för att verksamheten kan ha utnyttjats för penningtvätt och finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer att Datapartner i Helsingborg AB:s överträdelser av penningtvättsregelverket är av allvarlig art. Med anledning av Datapartner i Helsingborg AB:s allvarliga brister avseende regelefterlevnad av penningtvättsregelverket beslutar länsstyrelsen att företaget ska betala en sanktionsavgift om 1,8 miljoner kronor.

Beskrivning av ärendet

Penningtvättslagen syftar till att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Lagen gäller bland annat verksamhetsutövare som driver yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- och revisionstjänster. Den verksamhetsutövare som bedriver yrkesmässig verksamhet som avser bokförings- och revisionstjänster ska anmäla detta till Bolagsverkets register mot penningtvätt. Länsstyrelsen ska genom tillsyn kontrollera att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket och det är Länsstyrelsen i Skåne län i enlighet med penningtvättsförordningen som utövar tillsyn över verksamhetsutövare som har sitt säte bland annat i Skåne län.

Datapartner i Helsingborg AB (556608-9198) bedriver verksamhet inom andra IT- och datatjänstföretag med SNI-kod 62090. Företaget bedriver även verksamhet inom redovisning och bokföring. Företaget är sedan den 23 oktober 2015 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt och har i registret anmält att man bedriver bokföring och redovisningsverksamhet. Företaget har sitt säte i Skåne län. Företaget, till den del som avser bokförings- och revisionstjänsterna, omfattas därmed av penningtvättsregelverket och har således en skyldighet att vidta åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Företaget står under länsstyrelsens tillsyn.

Länsstyrelsen har den 3 november 2020 förelagt Datapartner i Helsingborg AB att inkomma med företagets allmänna riskbedömning och de rutiner och riktlinjer avseende verksamhetens åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism som följer av penningtvättsregelverket. Företaget skulle senast den 24 november 2020 inkomma med begärda handlingar. Föreläggandet skickades till företagets postadress Garnisonsgatan 25 A i Helsingborg. Några handlingar inkom inte och företaget kontaktade inte heller länsstyrelsen. Länsstyrelsen fick inte heller föreläggandet i retur. Länsstyrelsen skickade därför den 8 december 2020 ett nytt föreläggande adresserat Datapartner i Helsingborg AB, Garnisonsgatan 25 A om att företaget skulle inkomma med sin allmänna riskbedömning och rutiner och riktlinjer. Denna gång skickades försändelsen med delgivningskvitto. Företaget hörsammade inte föreläggandet och inkom varken med begärda handlingar eller

bekräftade att de mottagit föreläggandet genom att skicka tillbaka delgivningskvittot till länsstyrelsen. Inte heller denna gång fick länsstyrelsen föreläggandet i retur.

Länsstyrelsen förelade företaget på nytt den 19 februari 2021 att inom tre veckor skicka in begärda handlingar. Föreläggandet skickades med mottagningsbevis till samma adress som tidigare men försändelsen kom i retur då den inte var efterfrågad av mottagaren. Länsstyrelsen skickade därefter ånyo föreläggandet och Datapartner i Helsingborg AB delgavs handlingen via stämmingsmannadelgivning den 16 mars 2021. Datapartner i Helsingborg AB inkom den 31 mars 2021 med yttrande i ärendet.

Aktuella bestämmelser som beslutet grundar sig på

Detta beslut grundar sig i bestämmelserna i penningtvättslagen, penningtvättsförordningen samt föreskrifterna.

I penningtvättslagen åläggs fysiska och juridiska personer som bedriver viss typ av verksamhet, till exempel inom redovisning och bokföring att registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och fullgöra sina skyldigheter som uppställs i penningtvättsregelverket. Sådana verksamheter står under länsstyrelsens tillsyn.

Genom tillsynen kontrollerar länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får inom ramen för sin tillsyn förelägga den som driver verksamhet enligt penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder bestämmelserna i penningtvättslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

En verksamhetsutövare ska bland annat upprätta en dokumenterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga.

Utifrån den allmänna riskbedömningen ska vissa dokumenterade rutiner och riktlinjer upprättas för att förebygga och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism i verksamheten. Dessa ska bland annat omfatta åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering till Finanspolisen samt behandling av personuppgifter. Rutinernas och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen. Verksamhetsutövaren ska utvärdera sina rutiner och riktlinjer regelbundet, minst en

gång per år, och uppdatera dem vid behov. Verksamhetsutövaren ska dokumentera datumet för utvärderingen av rutinerna och riktlinjerna.

Det finns en skyldighet för verksamhetsutövare att göra en riskbedömning av sina kunder (kundens riskprofil) samt att dokumentera vidtagna kundkännedomåtgärder. För att fastställa riskprofilen ska kundrelationen kopplas till de riskfaktorer som har framkommit i den allmänna riskbedömningen.

En verksamhetsutövare ska också ha rutiner för att säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Vidare måste rutiner finnas för att kunna skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder till följd av att de fullgör verksamhetsutövarens skyldigheter enligt penningtvättslagen. Som verksamhetsutövare ska man också se till att anställda, uppdragstagare eller andra som på liknande grund deltar i verksamheten fortlöpande får relevant utbildning och information.

Motivering

Allmän riskbedömning

Gällande bestämmelser

Av 2 kap. 1 § i penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska göra en bedömning av hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker (allmän riskbedömning).

Vid den allmänna riskbedömningen ska det särskilt beaktas vilka slags produkter och tjänster som tillhandahålls, vilka kunder och distributionskanaler som finns och vilka geografiska riskfaktorer som föreligger. Hänsyn ska också tas till uppgifter som kommer fram vid verksamhetsutövarens rapportering av misstänkta aktiviteter och transaktioner samt till information om tillvägagångssätt för penningtvätt och finansiering av terrorism och andra relevanta uppgifter som myndigheten lämnar.

Av 2 kap. 2 § i samma lag framgår att omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art och de risker för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Av 2 kap. 2 § Länsstyrelsen i Skåne läns föreskrifter framgår att verksamhetsutövaren ska utvärdera den allmänna riskbedömningen regelbundet, minst en gång per år, och uppdatera den vid behov. Den allmänna riskbedömningen ska alltid utvärderas innan verksamhetsutövaren 1. erbjuder nya eller väsentligt förändrade produkter eller tjänster, 2. riktar sig till nya marknader, eller 3. gör andra förändringar som är relevanta för verksamheten. Verksamhetsutövaren ska dokumentera datumet för utvärderingen av den allmänna riskbedömningen.

Företagets redogörelse

Datapartner i Helsingborg AB skriver i sitt yttrande att företaget är återförsäljare av Visma spcs. Företaget utför installation av Visma spcs och integrerade program samt erbjuder kunderna utbildning i nämnda program. Företagets kunder är endast företag registrerade i Sverige. Visma spcs är grunden för ekonomisk rapportering hos företag. Denna utgörs av exempelvis bokföring, lagerredovisning. De tjänster som företaget tillhandahåller ger företaget ingen insyn i kundernas ekonomiska förhållanden. En mindre del av verksamheten består dock av redovisningsuppdrag och tillhörande tjänster. Företaget arbetar uteslutande med kunder som har en omsättning på 2-4 miljoner kronor. Datapartner i Helsingborg AB har inte kategoriserat kunderna, då de bara har hittat "lågrisk kunder" i sin kundstock. Datapartner i Helsingborg AB har således inte identifierat några risker, varken vad gäller sina program, tjänster, kunder, leverantörer, geografiska eller verksamhetsspecifika omständigheter. Företaget gjorde riskbedömningen den 5 mars 2021.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Datapartner i Helsingborg AB:s inte har genomfört en allmän riskbedömning i enlighet med lagkraven avseende den del av sin verksamhet som omfattas av penningtvättsregelverket och av länsstyrelsens tillsyn. Inledningsvis konstaterar länsstyrelsen att det framstår som oklart huruvida företaget har en upprättad och dokumenterad allmän riskbedömning då företaget inkommit med ett yttrande till länsstyrelsen. Till yttrandet har inga av de efterfrågade dokumenten bifogats. Det är ett lagkrav att den allmänna riskbedömningen ska vara dokumenterad och hållas uppdaterad, vilket länsstyrelsen även specifikt har efterfrågat i sitt föreläggande. Mot bakgrund av att företaget inte har bifogat någon sådan handling till sitt yttrande får länsstyrelsen utgå ifrån att företaget inte har någon upprättad och dokumenterad allmän riskbedömning av sin verksamhet.

Av inlämnat yttrande framgår att Datapartner i Helsingborg AB inte har identifierat några risker, varken vad gäller sina program, tjänster, kunder, leverantörer eller verksamhetsspecifika omständigheter. Länsstyrelsen konstaterar att samtliga verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättslagstiftningen ska ha ett riskbaserat förhållningssätt för att motverka att de kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Att arbeta riskbaserat innebär att verksamhetsutövare

ska analysera sin verksamhet för att förstå på vilket sätt den skulle kunna utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism och därefter vidta lämpliga åtgärder för att minimera riskerna för att det inträffar. Som verksamhetsutövare ska man således bedöma hur de produkter och tjänster som tillhandahålls i verksamheten kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och hur stor risken är för att detta sker (Regeringens proposition 2016/17:173 om Ytterligare åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism sid. 206-211). Datapartner i Helsingborg AB hänvisar visserligen i sitt yttrande till att de inte har identifierat några risker i sin verksamhet avseende program, tjänster, kunder, leverantörer eller verksamhetsspecifika omständigheter. Det framgår dock ingen information om vilka kunderna är (utöver att de har en omsättning mellan 2-4 miljoner kronor), hur många kunder företaget har eller i vilka branscher kunderna är verksamma i. Det framgår inte heller vilka distributionskanaler som företaget har eller vilken geografisk tillhörighet som företaget eller dess kunder har. Företaget har inte heller identifierat vilka verksamhetsspecifika omständigheter som föreligger i verksamheten. Mot bakgrund av att företaget inte har analyserat dessa faktorer går det inte heller att bedöma vilken risk faktorerna är förknippade med. Företaget har därför inte heller kunnat göra en korrekt bedömning av den sammanvägda risken i verksamheten. Att, som Datapartner i Helsingborg AB, konstatera att det inte föreligger någon risk i verksamheten är enligt länsstyrelsens bedömning inte att genomföra en allmän riskbedömning i enlighet med penningtvätsregelverket.

En allmän riskbedömning ska även innehålla uppgifter om tillvägagångssätt och andra relevanta uppgifter som myndigheter lämnat om penningtvätt eller finansiering av terrorism. Omfattningen av den allmänna riskbedömningen ska bestämmas med hänsyn till företagets storlek och art samt de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som kan antas föreligga. Datapartner i Helsingborg AB har inte beaktat dessa aspekter i sitt yttrande.

Vidare framgår av 2 kap. 2 § penningtvättslagen att riskbedömningen ska utformas så att den kan ligga till grund för verksamhetsutövarens rutiner, riktlinjer och övriga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Mot bakgrund av att Datapartner i Helsingborg AB, enligt länsstyrelsens bedömning, inte har genomfört en allmän riskbedömning av sin verksamhet i enlighet med penningtvätsregelverket kan den heller inte ligga till grund för företagets rutiner och riktlinjer och övriga åtgärder som företaget ska vidta för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Av 2 kap. 2 § i Länsstyrelsen i Skåne läns föreskrifter och allmänna råd (12FS 2017:22) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism framgår att verksamhetsutövaren alltid ska utvärdera den allmänna riskbedömningen innan verksamhetsutövaren erbjuder nya eller väsentligt förändrade produkter eller

tjänster, riktar sig till nya marknader eller gör andra förändringar som är relevanta för verksamheten. I företagets yttrande framgår inte att dessa aspekter beaktats.

Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att Datapartner i Helsingborg AB saknar en allmän riskbedömning av sin verksamhet vilket utgör en allvarlig överträdelse av penningtvättsregelverket. Mot bakgrund av att företaget inte har någon allmän riskbedömning kan en sådan inte heller ligga till grund för företagets rutiner, riktlinjer och andra åtgärder för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Mot bakgrund av att företaget inte har gjort en allmän riskbedömning av sin verksamhet bedömer länsstyrelsen att företaget har löpt en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Rutiner och riktlinjer

Gällande bestämmelser

Av 2 kap. 8 § penningtvättslagen framgår att en verksamhetsutövare ska ha dokumenterade rutiner och riktlinjer avseende sina åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering samt för behandling av personuppgifter. Rutinerna ska fortlöpande anpassas efter nya förändrade risker för penningtvätt och finansiering av terrorism. Rutinerna och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

I kap. 3-5 penningtvättslagen framgår vilka krav en verksamhetsutövare måste uppfylla avseende kundkännedomsåtgärder, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter.

Företagets redogörelse

Datapartner i Helsingborg AB skriver i yttrandet att företagets rutin i samband med att företaget påbörjar ett uppdrag inom redovisning eller bokföring är att den ansvarige konsulten som utför/ansvarar för tjänsten hos den specifika kunden kontrollerar identiteten hos firmatecknaren. Detta görs genom styrkandet via svensk giltig id-handling (pass, körkort, bank-id). Detta sker vid nykundsregistrering där Datapartner i Helsingborg AB ämnar, eller kommer att, utföra ovan nämnda tjänster, när befintlig kund/bolag får ny ägare och/eller byter firmatecknare, befintlig kund som ej registrerats, vid misstanke (om typ märkliga transaktioner, kunder eller liknande) ska Datapartner i Helsingborg AB:s VD informeras för vidare kontakt med berörd myndighet. VD:n ansvarar för myndighetskontakten och redovisningskonsulten ansvarar för följande aktiviteter: begära och kopiera kunds/firmatecknarens id-handling, att kund signerar dokument, häfta underlag med dokumentmall innehållandes företagsnamn, adress, organisationsnummer och ansvarig redovisningskonsult, spara dokumentet i företagets digitala

dokumentsystem. VD:n ansvarar att rutinen följs enligt företagets "årsplan" och senaste utvärdering gjordes 2020-05-05.

Länsstyrelsens bedömning

Kundkännedom

Länsstyrelsen bedömer att företagets rutin avseende kundkännedom inte är tillräcklig för att uppfylla kraven enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen grundar bedömningen bland annat på att företagets rutin inte innehåller några uppgifter om att företaget utreder kundens verkliga huvudman. En sådan utredning måste vidtas innan en affärsförbindelse etableras eller en enstaka transaktion utförs. Det framgår inte heller av företagets rutin att en bedömning om kunden eller kundens verkliga huvudman är en person i politisk utsatt ställning (PEP) eller en familjemedlem eller känd medarbetare till en sådan person. Företagets rutin innehåller inga uppgifter om att man kontrollerar om kunden är etablerad i ett land utanför EES som av Europeiska kommissionen har identifierats som ett högrisktredjeland.

Vidare innehåller rutinen inga uppgifter om att företaget inhämtar information om affärsförbindelsens syfte och art och att företaget löpande eller vid behov följer upp pågående affärsförbindelser i syfte att säkerställa att kännedom om kunden är aktuell och tillräcklig för att kunna hantera risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Åtgärder för kontroll, bedömning och utredning enligt 3 kap. 7, 8 och 10-13 §§ ska utföras i den omfattning det behövs med hänsyn till kundens riskprofil och övriga omständigheter. Länsstyrelsen har vid detta tillsynstillfälle inte begärt att Datapartner i Helsingborg AB ska lämna in sina kunders riskprofiler för granskning. Företaget har dock i sitt yttrande uppgett att man inte har kategoriserat sina kunder då de bara hittat "lågrisk kunder" i sin kundstock. Mot bakgrund av att företaget skriver att man inte har kategoriserat sina kunder framstår det som oklart hur företaget dragit slutsatsen att de enbart hittat "lågrisk kunder" i sin verksamhet. Det framstår snarare som att företaget inte har några kundriskprofiler och länsstyrelsen får därför utgå ifrån att företaget inte heller kan använda sig av dessa för att bestämma vilka kundkännedomsåtgärder som ska vidtas beroende på vilken risk kunden och dess verksamhet är förknippad med. Dessutom har företaget inte gjort en sådan allmän riskbedömning av sin verksamhet som penningtvättslagen kräver varför länsstyrelsen konstaterar att företaget inte heller på ett korrekt sätt kan bedöma vilka kunderrelationer som innebär låg respektive hög risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. Det framgår till exempel inga uppgifter i rutinen om i vilka sammanhang de tillämpar förenklade åtgärder vid låg risk eller skärpta åtgärder vid hög risk.

Länsstyrelsen konstaterar att det är en grundläggande förutsättning att verksamhetsutövaren har tillräcklig kunskap om sina kunder för att kunna förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism och för att kunna rapportera misstänkta aktiviteter eller transaktioner till Polismyndigheten. Reglerna om kundkännedom måste genomsyras av det riskbaserade synsättet (prop. 2016/17:173 sid. 228). Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att företaget inte haft tillräckliga rutiner avseende kundkännedom vilket är en allvarlig överträdelse av penningtvättsregelverket och som har ökat risken för att företaget kan ha utnyttjats för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Övervakning och rapportering

Datapartner i Helsingborg AB har uppgett att vid misstanke om märkliga transaktioner, kunder eller liknande ska företagets VD informeras. Länsstyrelsen konstaterar att yttrandet inte innehåller information om att företaget övervakar pågående affärsförbindelser och bedömer enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från vad företaget har anledning att räkna med utifrån den kännedom om kunden företaget har. Inte heller innehåller yttrandet information om att företaget övervakar och bedömer de produkter och tjänster som tillhandahålls, de uppgifter som kunden lämnar och övriga omständigheter som kan vara avvikande eller andra händelser som utan att vara avvikande kan antas ingå som ett led i penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det framgår inte heller av yttrandet att företaget övervakar pågående affärsförbindelser och bedömer enstaka transaktioner i syfte att upptäcka aktiviteter och transaktioner som avviker från förväntade aktiviteter och transaktioner förknippade med kundrelationen.

Länsstyrelsen konstaterar att inriktningen och omfattningen av övervakningen ska bestämmas med beaktande av de risker som identifierats i den allmänna riskbedömningen, den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen och annan information om tillvägagångssätt för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Mot bakgrund av att företaget inte har en allmän riskbedömning, att det framstår som oklart huruvida kundriskprofiler finns och används samt att yttrandet inte innehåller några uppgifter om övervakning bedömer länsstyrelsen att företaget saknar sådana rutiner och riktlinjer för övervakning som krävs enligt penningtvättsregelverket.

Vad gäller rapportering uppger företaget att VD:n ansvarar för att kontakta berörd myndighet.

Länsstyrelsen bedömer att företagets rutiner avseende rapportering inte är tillräckliga. Det framgår inte att företaget ska vidta skärpta åtgärder och andra nödvändiga åtgärder som behövs om avvikande transaktioner eller aktiviteter

upptäcks. Länsstyrelsen har tidigare i beslutet bedömt att företaget inte har några rutiner avseende skärpta åtgärder för att uppnå kundkännedom. Det framgår inte heller att företaget har ett system på plats för att snabbt och fullständigt kunna lämna uppgifter om företaget de senaste fem åren haft en affärsförbindelse med en viss person och, om så är fallet, om förbindelsens art. Företaget ska ha ett strukturerat och sökbart system, elektroniskt eller manuellt, för uppgiftslämning.

Mot denna bakgrund bedömer länsstyrelsen att företaget saknar tillräckliga rutiner avseende övervakning och rapportering.

Behandling av personuppgifter

Länsstyrelsen bedömer att Datapartner i Helsingborg AB saknar de rutiner och riktlinjer avseende behandling av personuppgifter som företaget är skyldig att ha i sin verksamhet enligt penningtvättsregelverket. Av inlämnat yttrande framgår inte vilka handlingar eller dokument som sparas i det digitala dokumentsystemet. Det framgår inte heller hur länge handlingarna och uppgifterna sparas. Det saknas också information om att handlingar och uppgifter, om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism, ska bevaras under längre tid än fem år men som längst tio år. Inte heller framgår av yttrandet att de handlingar och uppgifter som bevaras hos företaget inte får lämnas ut till obehöriga och att det råder tystnadsplikt för den som är verksam hos en verksamhetsutövare. Eftersom företagets yttrande inte innehåller några uppgifter om bevarande av handlingar och uppgifter i enlighet med penningtvättslagen, utan enbart att dokument sparas i företagets digitala dokumentsystem utgår länsstyrelsen ifrån att företaget inte har några rutiner avseende behandling av personuppgifter och att företaget därmed inte följer bestämmelserna om behandling av personuppgifter enligt penningtvättsregelverket.

Sammanfattande bedömning avseende företagets interna rutiner

Rutinerna och riktlinjerna ska användas för att hantera och motverka de risker för penningtvätt och finansiering av terrorism som företaget har identifierat i sin allmänna riskbedömning (prop. 2016/17:173 sid. 212). Länsstyrelsen konstaterar att ett riskbaserat förhållningssätt ska genomsyra en verksamhetsutövares åtgärder för att skydda sin verksamhet för att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Vidare konstaterar länsstyrelsen att det är den allmänna riskbedömningen av verksamheten som ska ligga till grund för företagets rutiner och riktlinjer. Eftersom företaget inte har upprättat en allmän riskbedömning där man analyserat vilka risker som föreligger i verksamheten kan företaget inte heller skapa ändamålsenliga och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer.

Vidare ska rutiner och riktlinjer vara begripliga, situationsanpassade och tillämpbara så att företaget och dess anställda ska ha kännedom om vilka åtgärder som ska vidtas i olika situationer. Länsstyrelsen har bedömt att de uppgifter avseende företagets

interna rutiner (kundkännedomsåtgärder, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter) som framkommit i yttrandet har varit bristfälliga och att de inte uppfyller kraven i penningtvättslagen. Länsstyrelsen bedömer att underlåtenheten att upprätta tillräckliga rutiner och riktlinjer utgör en allvarlig överträdelse av penningtvätsregelverket och medför en ökad risk att företaget kan utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Anställda och uppdragstagare

Gällande bestämmelser

Av 2 kap. 13 § framgår att en verksamhetsutövare ska ha rutiner för att säkerställa lämpligheten hos anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten, om de utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Verksamhetsutövarens rutiner och riktlinjer ska säkerställa att kontrollen av lämpligheten är proportionerlig i förhållande till personens arbetsuppgifter och funktion samt den allmänna riskbedömningen av verksamheten.

Av 2 kap. 14 § framgår att en verksamhetsutövare ska se till att anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som utför arbetsuppgifter av betydelse för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism fortlöpande får relevant utbildning och information för att kunna fullgöra verksamhetsutövarens skyldigheter. Av andra stycket framgår att utbildningen åtminstone ska avse relevanta delar av innehållet i gällande regelverk, verksamhetsutövarens allmänna riskbedömning, rutiner och riktlinjer samt information som ska underlätta för personer som avses i första stycket att upptäcka misstänkt penningtvätt och finansiering av terrorism.

Av 2 kap. 15 § framgår att en verksamhetsutövare ska ha rutiner och vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder till följd av att de fullgör verksamhetsutövarens skyldigheter enligt denna lag. Av andra stycket framgår att en verksamhetsutövare inte får utsätta en anställd, en uppdragstagare eller någon annan som på liknande grund deltar i verksamheten för repressalier på grund av att denna har informerat om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism, internt eller till Polismyndigheten.

Företagets redogörelse

Datapartner i Helsingborg AB har uppgett att samtliga anställda som påbörjar en anställning genomgår en kreditupplysning av Buisness Check. Nästa utbildning/information till berörd personal, för att kunna fullgöra skyldigheter enligt penningtvättslagen hålls den 14 maj 2021.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Datapartner i Helsingborg AB:s redogörelse kring lämplighetsprövning av anställda inte är tillräcklig. Det framgår inte på vilket sätt lämplighetsprövningen genomförs mer än att en kreditupplysning görs på samtliga anställda. Mot bakgrund av att en verksamhetsutövare ska ha rutiner för lämplighetsprövning av personal eller andra berörda som deltar i verksamheten för att kunna fullgöra sina skyldigheter enligt penningtvättslagen bedömer länsstyrelsen att det inte är tillräckligt att genomföra en kreditupplysning på samtliga anställda i företaget. Länsstyrelsen bedömer att företaget därför inte har tillräckliga rutiner avseende lämplighetsprövning av personal och andra berörda som deltar i verksamheten.

Länsstyrelsen har i sitt föreläggande begärt att få ta del av Datapartner i Helsingborg AB:s genomförda utbildningar för berörd personal där datum, innehåll och deltagare skulle specificeras. Företaget har inte skickat in begärt underlag i samband med sitt yttrande. Dock skriver företaget att en utbildning till berörd personal planeras att hållas i maj 2021. Länsstyrelsen får därför utgå ifrån att företaget fram till maj 2021 inte anordnat någon utbildning avseende vilka skyldigheter som följer av penningtvättslagen och som personal och andra berörda ska ha kännedom om.

Datapartner i Helsingborg AB har i sitt yttrande inte heller uppgett hur företagets rutiner ser ut eller vilka åtgärder företaget vidtar för att skydda anställda, uppdragstagare eller någon annan som på liknande grund deltar i verksamheten för repressalier på grund av att denne har informerat om misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism, internt eller till Polismyndigheten. Länsstyrelsen får därför utgå ifrån att en sådan rutin saknas i företaget.

Sammanfattningsvis bedömer länsstyrelsen att Datapartner i Helsingborg AB saknar rutiner och riktlinjer avseende lämplighetsprövning, utbildning samt skydd och förbud mot repressalier. Därigenom har företaget löpt en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Intern kontroll och anmälningar om misstänkta överträdelser

Gällande bestämmelser

Av 6 kap. 1 § framgår att en verksamhetsutövare ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll.

Omfattningen av och innehållet i rutinerna och riktlinjerna ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek och art samt den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen.

Av 6 kap. 2 § framgår att när det är motiverat med hänsyn till verksamhetens storlek och art, ska en verksamhetsutövare (i) utse en medlem av ledningsgruppen, verkställande direktör eller motsvarande befattningshavare som ska ansvara för att verksamhetsutövaren genomför de åtgärder som krävs för att följa denna lag och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, (ii) utse en person att löpande kontrollera att verksamhetsutövaren fullgör sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (centralt funktionsansvarig), och (iii) inrätta en oberoende granskningsfunktion med ansvar för att granska de interna riktlinjer, kontroller och förfaranden som syftar till att verksamhetsutövaren ska fullgöra sina skyldigheter enligt denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Av 6 kap. 4 § framgår att en verksamhetsutövare ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Av 6 kap. 4 a § framgår att en verksamhetsutövare ska ha rutiner och vidta de åtgärder i övrigt som behövs för att skydda anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten från hot, hämnd eller andra fientliga åtgärder till följd av att de gjort en anmälan om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Företagets redogörelse

Datapartner i Helsingborg AB har i yttrandet uppgett att VD:n kontrollerar att företagets rutin efterföljs enligt företagets "årsplan".

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att Datapartner i Helsingborg AB har en utsedd befattningshavare som bär ansvaret. Det framgår dock inte av företagets yttrande hur den interna kontrollen ska genomföras i företaget mer än att det är den utsedde befattningshavaren som ska ta kontakt med berörd myndighet vid misstanke om märkliga transaktioner, kunder eller liknande samt kontrollerar att företagets rutin efterföljs. Vidare konstaterar länsstyrelsen att företaget saknar rutiner för anställda och uppdragstagare som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i penningtvättsregelverket.

Vid en sammantagen bedömning bedömer länsstyrelsen att företaget inte uppfyller kraven enligt penningtvättsregelverket vad gäller intern kontroll.

Val av ingripande

Gällande bestämmelser

Av 7 kap. 10 § framgår att tillsynsmyndigheten får ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2-6 kap. penningtvättslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen. Av 7 kap. 11 § framgår att vid en överträdelse av 10 § får tillsynsmyndigheten ingripa mot en verksamhetsutövare genom att utfärda ett föreläggande att göra rättelse eller, vid överträdelser som inte är ringa, genom beslut om sanktionsavgift.

Av 7 kap. 13 § framgår att vid valet av ingripande ska tillsynsmyndigheten ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som har uppstått och graden av ansvar. I försvårande riktning ska det beaktas om verksamhetsutövaren tidigare har begått en överträdelse. I förmildrande riktning ska det beaktas om (i) verksamhetsutövaren i väsentlig utsträckning genom aktivt samarbete har underlättat tillsynsmyndighetens utredning och (ii) om verksamhetsutövaren snabbt upphört med överträdelsen sedan den anmälts till eller påtalats av tillsynsmyndigheten.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har inom ramen för sin tillsyn granskat hur företaget efterlever kraven i penningtvättsregelverket. Granskningen visar att Datapartner i Helsingborg AB brutit i samtliga delar avseende sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket. Företaget saknar en allmän riskbedömning av sin verksamhet och har därför inte heller haft någon riskbedömning som har kunnat ligga till grund för företagets rutiner och riktlinjer och andra åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

Överträdelserna är inte att betrakta som ringa och länsstyrelsen bedömer att då företaget i väsentliga delar inte efterlever kraven i penningtvättsregelverket har överträdelserna varit allvarliga. Det innebär att företaget löpt en ökad risk att utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. I sammanhanget konstaterar länsstyrelsen att det dessutom krävdes en stämmingsmansdelgivning för att företaget skulle hörsamma länsstyrelsens föreläggande. Det har inte framkommit några uppgifter om att länsstyrelsens tidigare delgivningsförsök misslyckats på grund av att företaget ändrat postadress eller flyttat. Företaget har fortsatt samma postadress som när länsstyrelsen inledde sin tillsyn i november 2020. Det framstår därför som att företaget medvetet valt att inte hörsamma eller hämta ut de försändelser som länsstyrelsen skickat och på så vis försvårat länsstyrelsens tillsyn. Vidare konstaterar länsstyrelsen att företaget har varit anmält i Bolagsverkets register mot penningtvätt sedan oktober 2015 varför företaget borde ha god kännedom om penningtvättsregelverket och vilka skyldigheter som medföljer när man som

verksamhetsutövare omfattas av nämnda regelverk. Med anledning av detta konstaterar länsstyrelsen att överträdelserna dessutom har pågått under en längre tid.

Mot denna bakgrund bedömer länsstyrelsen att det inte har framkommit några förmildrande omständigheter som ska vägas in i valet av ingripande. Vid en sammantagen bedömning bedömer länsstyrelsen att ett ingripande ska ske genom beslut om sanktionsavgift.

Sanktionsavgiftens storlek

Gällande bestämmelser

Av 7 kap. 14 § framgår att sanktionsavgiften för en verksamhetsutövare som är en juridisk person ska som högst fastställas till det högsta av (i) två gånger den vinst som verksamhetsutövaren gjort till följd av överträdelserna, om beloppet går att fastställa, (ii) ett belopp i kronor motsvarande en miljon euro. Sanktionsavgiften ska inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor.

Av 7 kap. 16 § framgår att när sanktionsavgiftens storlek fastställs ska särskild hänsyn tas till förmildrande och försvårande omständigheter samt till den juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och, om det går att fastställa, den vinst som gjorts till följd av överträdelserna.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen konstaterar att sanktioner ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. För att bestämma en sanktionsavgifts storlek ska hänsyn tas till den juridiska personens finansiella ställning. Med finansiell ställning avses bland annat företagets årsomsättning (Prop 2013/14:228 Förstärkta kapitaltäckningsregler, sid. 240).

Datapartner i Helsingborg AB:s årsomsättning för räkenskapsåret 2020 uppgick till 18 396 797 kronor.

Länsstyrelsen har ovan i beslutet bedömt att Datapartner i Helsingborg AB har brustit i samtliga delar avseende sina skyldigheter att vidta åtgärder i enlighet med penningtvättsregelverket. Bristerna, framförallt avseende avsaknaden av en allmän riskbedömning och rutiner för kundkännedom, övervakning och rapportering samt behandling av personuppgifter, är allvarliga och har pågått under en längre tid. Mot bakgrund av att företaget inte har genomfört en allmän riskbedömning av sin verksamhet i enlighet med lagkraven har de inte heller kunnat implementera tillräckliga rutiner och riktlinjer för att motverka att utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Länsstyrelsen bedömer därför att risken för att företaget

kan ha utnyttjats för penningtvätt eller finansiering av terrorism är stor. Länstyrelsen bedömer vidare att de påtalade bristerna är allvarliga och att bristerna ligger inom företags kontroll. Länstyrelsen har även tidigare bedömt att företaget, genom att inte hörsamma föreläggandet om att inkomma med handlingar, försvårat länstyrelsens tillsyn. Några förmildrande omständigheter har inte framkommit.

Angående sanktionsavgiftens storlek bedömer länstyrelsen att den eventuella vinst som företaget kan ha gjort till följd av överträdelserna av penningtvätsregelverket inte går att fastställa. Länstyrelsen konstaterar även i sammanhanget att företags bristande regelefterlevnad kan ha inneburit fördelar jämfört med konkurrenter som följt penningtvätsregelverket och därigenom lagt både tid och resurser på att efterleva regelverket.

Vid en sammantagen bedömning av överträdelsernas karaktär och med hänsyn till företags finansiella ställning, som får anses vara god, bestämmer länstyrelsen sanktionsavgiften till 10 % av dess årsomsättning vilket motsvarar 1,8 miljoner kronor.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av länstyrelsen efter att beslutet vunnit laga kraft.

Länstyrelsen erinrar om följande

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. Skyldigheten att ha upprättade, uppdaterade riskbedömningar och rutiner och riktlinjer kvarstår. Länstyrelsen kan på nytt komma att följa upp hur Datapartner i Helsingborg AB följer penningtvätsregelverket genom nya tillsynsåtgärder.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § första stycket 18, 2 kap. 1-2 §§ samt 8 §, 3–6 kap., 7 kap. 1 §, 10-11 §§, 13-14 §§, 16 §, 21 §, 25 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
- 16 § första och fjärde styckena förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länstyrelsen i Skåne läns föreskrifter och allmänna råd (12 FS 2017:22) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ändrad genom 12 FS 2018:31 och 12FS 2019:29

Beslutet kan överklagas

Se bilaga 1.

I detta ärende har rättschef Jesper Jacobsson beslutat och Emelie Lundqvist varit föredragande.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter

Upplysningar

Hur du betalar

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Delgivning

Datapartner i Helsingborg AB delges beslutet via mottagningsbevis.